

DATA DECISION MAKING

ตัดสินใจไม่พลาด
มองเทียบขนาดด้วยดาต้า

ทักษะการคิดและตัดสินใจ
ด้วยข้อมูลอย่างเทียบขนาด
ในวันที่ “ดาต้า” กลายเป็น
“สินทรัพย์” มูลค่าสูง
แต่มีคนมองออก
และเลือกใช้เป็นแค่หยิบมือเดียว

ปฐมภัทร คำตา

Data Scientist

เจ้าของเพจ Data ภาษาคน

เจ็บบ

SHORT
CUT

Data Decision Making

ตัดสินใจไม่พลาด
มองเฉียบขาดด้วยดาต้า

ปฐมภัทร คำตา
เขียน

การอ่านคือรากฐานที่สำคัญ

การอ่านหนังสือ เป็นเหมือนทางลัดในการเรียนรู้
ผ่านตัวหนังสือที่ผู้เขียนได้ตกผลึกออกมาจากประสบการณ์

–ปฐมภัทร คำตา

Data Decision Making

ตัดสินใจไม่พลาด มองแยกขาดด้วยตาต้า

SHORT CUT

ในเครือบริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4964, 4969 E-mail: info@amarin.co.th

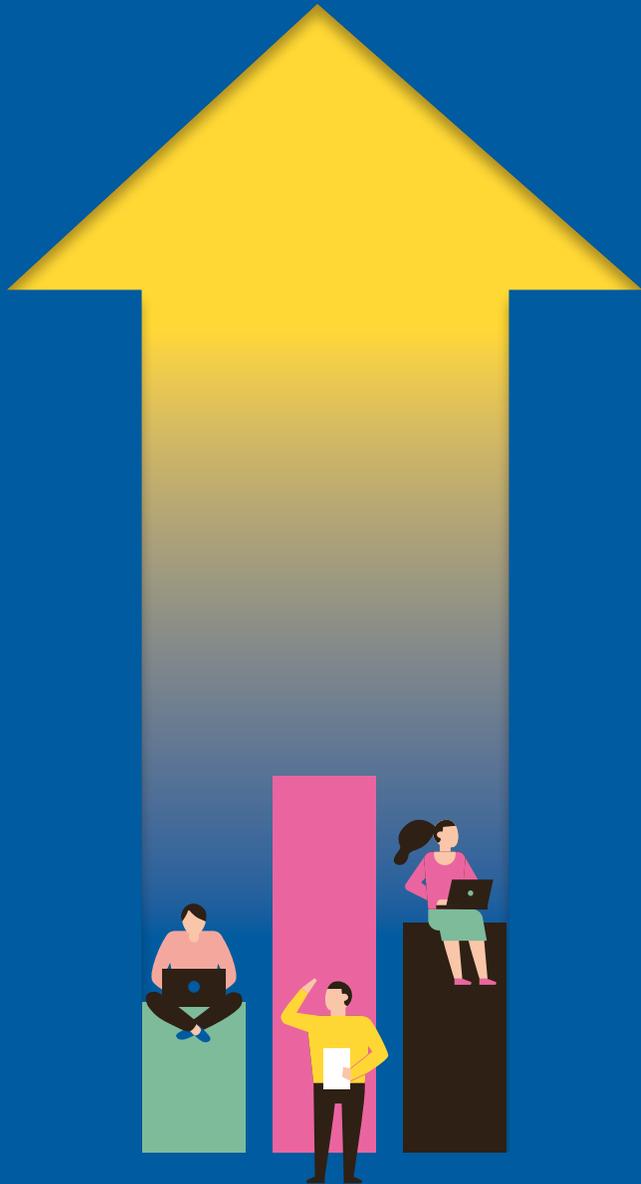
www.amarinbooks.com   @amarinbooks SHORTCUT

สื่อดิจิทัลนี้ให้บริการดาวน์โหลดสำหรับผู้รับบริการตามเงื่อนไขที่กำหนดเท่านั้น
การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ไม่มีวิธีใดๆ นอกเหนือจากเงื่อนไขที่กำหนด
ถือเป็นความผิดอาญาตาม พรบ.ลิขสิทธิ์ และ พรบ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 978-616-18-5510-9

เจ้าของ ผู้พิมพ์/ผู้โฆษณา บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ระริน อุทกะพันธุ์ ปัญจรุ่งโรจน์ • กรรมการผู้จัดการ สุชนีย์ วิรัตน์พันธุ์
ที่ปรึกษาสายงานสำนักพิมพ์ในเครือ งามใจ จิระอร • บรรณาธิการอำนวยการ สิริกานต์ ผลงาม
บรรณาธิการบริหาร วิรัชฐา กาลามเกษตร • บรรณาธิการ ชนะโรจน์ สิทธาธิ์ระวีวัฒน์
ผู้จัดการฝ่ายการผลิต อมราลักษณ์ เขยกลั่น • ศิลปกรรม ศิริพร เสนายอด • คอมพิวเตอร์ สุนิดา ภาวทรัพย์
พิสูจน์อักษร เกล้ากิริยา พรหมทอง • ฝ่ายการตลาด กุลพัฒน์ บัวระยอ

คำนิยม

เรากำลังอยู่ในยุคที่ข้อมูลถูกสร้างขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีปริมาณที่ก้าวกระโดดทุกปี ไม่รวมถึงความจริงที่ว่ารูปแบบของข้อมูลเหล่านี้มีความหลากหลายอย่างสูง แต่ในขณะเดียวกัน เราก็มีเครื่องมือที่ถูกพัฒนาให้เข้ามาช่วยในทุกขั้นตอนของการจัดการข้อมูล เครื่องมือเหล่านี้นอกจากจะมีประสิทธิภาพดีขึ้นเรื่อยๆ แล้ว ยังสามารถใช้งานได้ง่ายและสะดวกอย่างมากด้วย แต่ที่สำคัญคือไม่ได้มีค่าใช้จ่ายมากมายอะไรเลย

คำถามคือ เราจะทำอย่างไรให้สามารถเรียนรู้เพื่อที่จะใช้เครื่องมือเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำอย่างไรเราจะสามารถเลือกใช้งานได้ถูกต้อง เหมาะสม กับงานแต่ละงาน

หนังสือเล่มนี้จะช่วยท่านได้อย่างแน่นอน โดยการใช้วิธีการเล่าเรื่องต่างๆ ของการใช้ข้อมูลในแบบง่ายๆ มองเห็นภาพว่าเราจะใช้และสนุกในการเรียนรู้ในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการนำไปใช้ในการตัดสินใจอย่างไร หนังสือเล่มนี้ไม่ได้เน้นเทคนิคมากจนเกินไปนัก แต่เพียงพอกับการนำไปใช้งานได้จริง ในขณะเดียวกันก็สอดแทรกเกร็ดความรู้ที่น่าสนใจอีกด้วย

เราอยู่ในโลกที่ต้องเรียนรู้ตลอดเวลา ผมหวังว่า การอ่านหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้ท่านผู้อ่านลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างไม่น่าเชื่อเลย

ดร. ศักดิ์ เสกขุนทด

ที่ปรึกษาสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

คำนิยม

เคยอ่านหนังสือหลายๆ เล่ม ที่เกี่ยวกับการตัดสินใจโดยการใช้อินโฟมูชัน แต่ไม่เคยรู้สึกว่าจะหนังสือหรือบทความใด ๆ จะเหมือนกับหนังสือเล่มนี้ที่คุณผู้เขียนเลย

หนังสือ *Data Decision Making ตัดสินใจไม่พลาด มองเฉียบขาดด้วยดาต้า* ของคุณผู้เขียน แตกต่างจากหนังสือเล่มอื่นๆ เพราะคุณผู้เขียนสามารถร้อยเรียงแต่ละบทให้เข้าใจง่าย ค่อยๆ พาคนที่ไม่ชำนาญในเรื่องนี้ให้เข้าใจได้ดี รวมทั้งในแต่ละบทมีการยกตัวอย่างประกอบ ทำให้เห็นภาพได้ชัดเจน และที่สำคัญ มีวิธีการอธิบายเพื่อให้เอาไปใช้จริง

ขอแนะนำว่าหนังสือเล่มนี้มีประโยชน์มาก สำหรับผู้บริหารที่ต้องการเอาข้อมูลไปประกอบในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ

อริญญา เกลิงศรี

กรรมการผู้จัดการ SEAC (South East Asia Center)

คำนิยม

“การมีดาต้าว่าสำคัญแล้ว แต่การตีความนั้นสำคัญกว่า”
หนึ่งในประโยคที่ผมพูดเป็นประจำทุกครั้งที่เวลาไปสอนหรือบรรยาย
เรื่องดาต้า

หลายคนชอบเข้าใจว่าการมีดาต้าเยอะกว่าจะทำให้เราได้เปรียบ
จริงครับ แต่จริงแค่ส่วนเดียว เพราะอีกครึ่งที่สำคัญกว่าคือ
การมองดาต้าให้ออกและตัดสินใจให้ออกมาดี ทำให้แม้บางครั้งจะมี
ดาต้าน้อยกว่า แต่กลับเป็นผู้ชนะได้

เวลาผมสอนเรื่องดาต้าทุกคนในคลาสจะได้ดาต้าชุดเดียวกัน
แต่เชื่อไหมครับว่าร้อยคนก็ร้อยการตีความ นี่แหละครับคือความสนุก
ของการทำงานกับดาต้าจริง ๆ

หนังสือเล่มนี้เขียนโดย Data Scientist เป็นน้องที่ผมสนิทมาก
เป็น Data Scientist ที่พูดจาภาษาชาวบ้านได้ ไม่พูดเรื่องยากอยู่แล้ว
ให้ยากเข้าไปใหญ่ และไม่ทำเรื่องง่ายให้ยากแบบที่หลายคนชอบทำกัน

บู๊ค คือ Data Scientist ที่เข้าใจเรื่องการตลาดและธุรกิจเป็น
อย่างดี ทุกครั้งเวลาคุยกันเรื่องดาต้าเขาจะไม่เริ่มต้นคุยกันที่ดาต้า
แต่จะเริ่มจากการถามว่าธุรกิจหรือการตลาดมีปัญหาอะไรอยู่

ผมเลยมักชอบแอบถามบู๊คเป็นการส่วนตัวเวลาเจอเรื่องยาก ๆ
เพราะรู้ว่าจะได้คำตอบที่เข้าใจง่ายและนำไปใช้งานต่อได้เลยทุกครั้ง

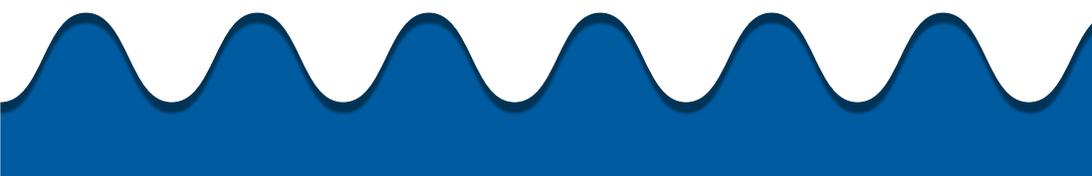
ถ้าใครอยากรู้เรื่องดาต้าให้มากกว่านี้ ผมแนะนำหนังสือ *Data
Decision Making ตัดสินใจไม่พลาด มองเฉียบขาดด้วยดาต้า* เล่มนี้
ครับ

แล้วคุณจะตั้งคำถามได้คมขึ้น ซึ่งนำไปสู่คำตอบที่ใช้ได้เร็วขึ้น
เพราะเมื่อถึงจุดหนึ่งที่เรามีคำตอบที่ชัดเจน มุมมองของใคร
ดีกว่า ก็จะเป็นผู้ชนะในยุคดาต้าไป

ถ้าคุณอยากเป็นผู้ชนะในยุค Data-Driven Marketing หนังสือ
Data Decision Making ตัดสินใจไม่พลาด มองเชิงขาดด้วยดาต้า
ในมือคุณเล่มนี้คือคำตอบที่ใช้ที่สุดครับ

หนุ่ย - อนุรักษ์ ม่วงท่า

เจ้าของเพจการตลาดวันละตอน
และที่ปรึกษาด้านการตลาดและดาต้า

คำนิยม

ผมรู้จักกับคุณปฐมภัทรหรือบู๊คมาได้ 3-4 ปีแล้วครับ บู๊คเป็นคนที่น่าทึ่งหลาย ๆ อย่าง ไม่ว่าจะเป็นการที่จบปริญญาตรีทางด้านจิตวิทยา แล้วย้ายมาศึกษาต่อทางด้านการตลาดและวิศวกรรมข้อมูลขนาดใหญ่ สิ่งเหล่านี้ทำให้บู๊คสามารถร้อยเรียงความรู้ของตัวเองในเรื่องต่าง ๆ ที่เขาเชี่ยวชาญ โดยการใช้ข้อมูลและจิตวิทยามาช่วยทางด้านการตลาด เพื่อให้เสนอบริการได้ตรงใจลูกค้ามากขึ้น ผมดีใจมาก ๆ ครับที่บู๊คได้เขียนหนังสือเล่มนี้ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งเล่มเพิ่มเติมจากที่บู๊คเคยเขียนหนังสือทางด้านการเงินการลงทุนมาก่อน

โดยส่วนตัวแล้วผมชอบที่หนังสือเล่มนี้มีตัวอย่าง use case ที่เกิดขึ้นจริงจากบริษัทต่าง ๆ ทั่วโลก สิ่งนี้จะทำให้เราซึ่งเป็นผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น นอกจากส่วนของแนวคิดหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้อธิบายไปในตอนต้นแล้ว

ในหนังสือเล่มนี้ยังได้อธิบายถึงเรื่องข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นว่าได้มาอย่างไร วิเคราะห์อย่างไร และอธิบายการแปลผลลัพธ์ด้วยเทคนิค Data Storytelling ซึ่งผมคิดว่าเป็น Soft Skill ที่คนทำงานด้านข้อมูลควรจะมีอย่างมากครับ

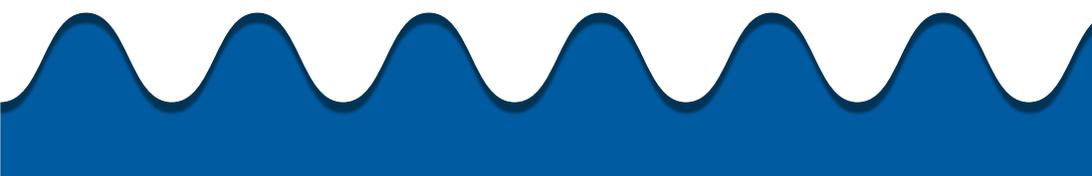
หนังสือเล่มนี้เหมาะสำหรับนักการตลาดหรือผู้สนใจอยากรู้เรื่องข้อมูลว่าจะนำไปใช้ช่วยในการตัดสินใจหรือเพิ่มประสิทธิภาพของบริษัทได้อย่างไรบ้าง

เดี๋ยวนี้ความรู้ต่างๆ หาได้ง่ายครับ แต่การที่จะนำไปประยุกต์ใช้ อาจจะต้องใช้ความคิดหรือประสบการณ์ ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ บুদ্ধได้ รวบรวมมาให้ได้อย่างครบถ้วนเลยครับ ผมจึงขอรับรองว่าถ้าคุณอ่านแล้ว น่าจะได้ไอเดียใหม่ๆ มากขึ้นแน่นอนครับ

ดร.เอกสิทธิ์ พัทธวงศ์ศักดิ์

Data Science Team Lead

บริษัท คิวบี อนาไลติกส์ คอนซัลติ้ง จำกัด และ
อาจารย์ประจำหลักสูตรวิศวกรรมข้อมูลขนาดใหญ่
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต (DPU)

คำนิยม

นักบริหารทุกคนคงรู้สึกไม่ต่างจากผม ทุกวันนี้มีคู่แข่งใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ซึ่งเป็นผลทางอ้อมจากการที่เทคโนโลยีต่างๆ ทำให้เกิด Democratization การเข้าถึงของเทคโนโลยี ความรู้ และแหล่งเงินทุน ทำให้การจัดตั้งบริษัทไม่ได้มี Barrier to Entry สูงเหมือนเมื่อก่อน

นอกจากนี้ ยุคนี้ยังเป็นยุคที่มีเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ Performance พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วสองเท่าต่อปีเกิดขึ้นมาหลายตัว ที่ผมขอเรียกรวมๆ ว่า Exponential Technologies ที่พร้อมจะเป็นเครื่องมือให้ผู้ออกตั้งหน้าใหม่มาแข่งกับเจ้าตลาดเดิม

สิ่งที่ผมกล่าวมาทั้งหมดนี้ ทำให้ Competitive Landscape ของวงการต่างๆ เปลี่ยนตลอดเวลา มีผู้เล่นใหม่ๆ เข้ามา และจากไป มีสินค้าและบริการใหม่ๆ ให้ลูกค้าได้ลองตลอดเวลา ดังนั้น เราไม่สามารถใช้ประสบการณ์ในอดีตมาเป็นมาตรฐานของการเดินทางในอนาคตได้

คำถามที่ผมเคยถามตัวเองตลอดว่า ถ้าเราไม่สามารถพึ่งประสบการณ์ในอดีตได้มากเหมือนเมื่อก่อน เราควรใช้อะไรในการนำทางองค์กรของเรา คำตอบของผมคือ “Data” ที่ใช้เสริมกับประสบการณ์ของทีมบริหาร และองค์ความรู้ของที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญในแต่ละอุตสาหกรรม ทำให้ดาต้าสำหรับผมเหมือน Feedback Loop ที่องค์กรจำเป็นต้องใช้ในการ “Fail Fast Fail Forward” หนังสือ *Data Decision Making ตัดสินใจไม่พลาด มองเฉียบขาดด้วยดาต้าเล่มนี้*

เป็นหนังสือที่สำหรับผมแล้วมันเป็นเหมือน Literature Review ที่รวบรวมตัวอย่างการใช้ดาต้าในวงการต่างๆให้เกิด Insights เพื่อการบริหารได้อย่างดีเยี่ยมและกระชับ

การเขียนของคุณนี้ เน้น Implementation มากกว่าทฤษฎี ผมขอแนะนำให้ทุกคนได้อ่านครับ เพื่อนำไปใช้จริงในองค์กรของคุณ

ณัฐพล วิมลเฉลา
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท สยามราชธานี จำกัด (มหาชน)

คำนำสำนักพิมพ์

ขึ้นชื่อว่า “การตัดสินใจ” ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการใช้ชีวิต การทำงาน การตลาด การขาย หรือการทำธุรกิจ สิ่งที่จะช่วยให้การตัดสินใจสัมฤทธิ์ผล นั่นก็คือการมีข้อมูล หรือดาต้าที่สกัดออกมาเป็น Insight ที่นำมาประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้เราเลือกได้ว่าเราจะทำสิ่งนี้ และไม่ทำสิ่งนั้น ได้อย่างเฉียบขาด และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

แต่การมีข้อมูลมาช่วยในเรื่องการตัดสินใจเพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอ จำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการตัดสินใจจากข้อมูลอย่างเหมาะสม” ที่เริ่มตั้งแต่การระบุปัญหา หรือเป้าหมายของการวิเคราะห์อย่างถูกต้อง ไปจนถึงการตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำอะไรบ้าง หลังจากที่ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และตีความออกมาอย่างถี่ถ้วน และรอบด้าน

Data Decision Making ตัดสินใจไม่พลาด มองเฉียบขาดด้วย
ดาต้า ผลงานเขียนของปฐมภัทร คำตา (Data Scientist เจ้าของเพจ
Data ภาษาคน ที่มีความรู้ความสามารถด้านข้อมูลที่ไม่เป็นสอง
รองใคร) ผู้ซึ่งได้สกัดเอาแก่นของความรู้และทักษะการใช้ข้อมูลมา
ช่วยในการตัดสินใจ ทั้งทางด้านธุรกิจ การตลาด การขาย การทำงาน
หรือการใช้ชีวิต มารวมอยู่ในหนังสือเล่มนี้ มั่นใจได้เลยว่า นี่จะเป็น
คัมภีร์ที่เราทุกคนสามารถนำเนื้อหาจากในหนังสือเล่มนี้ไปปรับใช้ได้
ในทุกโอกาสของชีวิต เพราะชีวิตของเรามีเรื่องให้ต้องตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา
ไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม

ขอฝากหนังสือเล่มนี้ไว้กับคนที่สนใจเรียนรู้เรื่องดาต้าเพิ่มมากขึ้น
มันจะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของคุณได้เป็นอย่างดี ที่แน่ ๆ
มีความรู้เรื่องดาต้าเข้าใจไม่เสียหลาย เราสามารถนำไปใช้งานไม่ทางใด
ก็ทางหนึ่งอย่างแน่นอน ลงทุนด้วยหนังสือเล่มนี้ แล้วคุณจะได้ผลกำไร
ที่ออกเงยมหาศาล

**SHORT
CUT**

คำนำผู้เขียน

ทุกวันนี้ ใคร ๆ ก็พูดถึงข้อมูล หรือดาต้ากันทั้งนั้น จนบางคน อาจจะได้ยินคำนี้แทบทุกวันเลยก็เป็นได้ แต่ทำไมหลายคน หรือหลาย บริษัท กลับไม่สามารถนำข้อมูลที่มีมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

เมื่อถามว่าปัญหาของการนำข้อมูลมาทำให้เกิดมูลค่านั้นมีปัจจัย ไตบ้าง หลายคนก็อาจจะคิดถึงข้อจำกัดในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล หรือการขาดความรู้ในการใช้เครื่องมือใหม่ๆ ที่ทันสมัย

แต่จากการทำงานในด้านข้อมูลมาหลายปี ผมกลับพบว่า บ่อยครั้งที่นักวิเคราะห์ข้อมูลที่มีประสบการณ์ และมีความสามารถ ในการใช้เครื่องมือได้อย่างมากมาย ไม่สามารถที่จะทำให้ข้อมูลที่มี อยู่ นั้นกลายมาเป็นสิ่งที่มีมูลค่าได้อย่างที่ผู้บริหารตั้งใจเอาไว้ ใน ทางกลับกัน คนที่ไม่ได้ทำงานด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และไม่ได้ใช้ เครื่องมืออะไรที่ซับซ้อน หลายคนกลับสามารถสร้างมูลค่าจากข้อมูล ได้เป็นจำนวนมาก

นั่นเป็นเพราะในความเป็นจริง สิ่งที่เป็นปัญหาใหญ่กว่าการ ขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล หรือความสามารถในการใช้เครื่องมือ ก็คือการขาดความสามารถในการตัดสินใจจากข้อมูลอย่างเหมาะสม ซึ่งต้องเริ่มตั้งแต่การระบุปัญหา หรือเป้าหมายของการวิเคราะห์อย่าง ถูกต้อง ไปจนถึงการตัดสินใจว่าจะทำหรือไม่ทำอะไรบ้างหลังจากที่ได้ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แล้วตีความออกมาอย่างถี่ถ้วน และรอบด้านแล้ว

ผมเลยนำประสบการณ์จากการตัดสินใจด้วยข้อมูลทั้งที่สำเร็จ และล้มเหลวเขียนออกมาเป็นหนังสือเล่มนี้ โดยจะบอกเล่าถึงกระบวนการ ประเด็นที่สำคัญที่ต้องตระหนัก รวมถึงการยกตัวอย่างให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้น เพื่อหวังว่าผู้อ่านจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจด้วยข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถตระหนัก หรือระวังสิ่งที่มีโอกาสผิดพลาด หรือถูกหลอกจากตัวอย่างที่ผมได้ยกขึ้นมาในหนังสือเล่มนี้

Data Decision Making ตัดสินใจไม่พลาด มองเฉียดขาด ด้วยดาต้า เล่มนี้ จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพัฒนาทักษะในการตัดสินใจด้วยข้อมูลได้ ไม่ว่าจะทำงานอยู่ในระดับปฏิบัติการ หรือเป็นผู้บริหารระดับสูง รวมไปถึงสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจกับเรื่องทั่วไปในชีวิตประจำวันของผู้อ่านก็ได้เช่นกันครับ

สุดท้ายนี้ ผมหวังว่าผู้อ่านจะสามารถนำสิ่งที่ผมได้เล่าผ่านหนังสือเล่มนี้ไปปรับใช้กับการตัดสินใจด้วยข้อมูลของผู้อ่าน และเกิดประโยชน์ได้ไม่มากนักน้อยครับ

ปฐมภัทร คำตา

สารบัญ

คำนิยม

-(4)-

คำนำสำนักพิมพ์

-(12)-

คำนำผู้เขียน

-(14)-

บทนำ

1

บทที่

1

ระบุสิ่งที่ต้องการตัดสินใจ

9

บทที่

2

การหาและเตรียมข้อมูล

41

บทที่

3

การวิเคราะห์

89

บทที่

4

การประเมินและสรุปผล

149

บทที่

5

การตัดสินใจ

193

การนำไปใช้

-237-

ประวัติและผลงานผู้เขียน

-258-

บทนำ

ทั้งสองภาพนี้เหมือนกันทุกอย่าง ยกเว้นภาพด้านขวา มีกรอบแบนเนอร์ที่บอกถึงส่วนลดจำนวน 20 ดอลลาร์ คุณคิดว่าแบนเนอร์สามารถสร้างยอดพรีออเดอร์ให้เกม Sim City 5 ได้มากกว่ากัน

คำตอบคือ ภาพด้านซ้ายสามารถสร้างยอดพรีออเดอร์ได้มากกว่าถึง 43 เปอร์เซ็นต์ แต่คนส่วนใหญ่กว่า 90 เปอร์เซ็นต์ มักจะตอบด้านขวาที่มีส่วนลด **นี่เลยเป็นสาเหตุที่คุณต้องอ่านหนังสือเล่มนี้!**

ลองจินตนาการว่าตอนนี้คุณกำลังอยู่ที่ทางเข้าของตลาดใหญ่ชื่อดังแห่งหนึ่ง โดยตั้งใจเอาไว้ว่าจะมาหาซื้อส้มสายน้ำผึ้งลูกโต ผิวสวย และรสชาติดี ไปฝากญาติผู้ใหญ่ที่เคารพรัก ซึ่งในตลาดมีร้าน

ขายผลไม้อยู่แค่ 2 ร้านที่มีส้มในแบบที่คุณต้องการ **คุณคิดว่า คุณจะเลือกซื้อกับร้านไหนครับ**

ผมเชื่อว่าคนส่วนใหญ่อาจจะมีคำถามเกิดขึ้นในใจถึงความแตกต่างของทั้ง 2 ร้าน เพื่อเป็นข้อมูลที่จะได้เอามาใช้ตัดสินใจเลือกซื้อ เพราะการบอกแค่ว่ามีร้านขายผลไม้ที่มีผลไม้ที่ตามหาอยู่ 2 ร้าน ไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจว่าจะเลือกซื้อกับร้านไหนดี แน่แน่นอนว่า คุณก็คงอยากได้ข้อมูลเพิ่มเติมใช่ไหมล่ะครับว่าร้านแรกกับร้านที่สอง มีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง หรือถ้าคุณคิดเอาเองว่าร้านไหน ก็เหมือน ๆ กันแหละ คำตอบที่คุณตอบมาก็คงจะบอกว่า “ร้านไหนก็ได้” หรือ “เลือกร้านใกล้ ๆ ละกัน” แบบนี้ใช่ไหมครับ

ทีนี้ถ้าผมให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าทั้ง 2 ร้านมีคุณภาพของส้มที่คุณต้องการเหมือนกัน ขนาดใหญ่พิเศษเท่ากัน ผิวสวยแบบเดียวกัน รสชาติเหมือนกัน และมาจากสวนเดียวกัน ซึ่งนั่นก็เป็นเพราะว่าร้านที่อยู่หน้าตลาด (ซึ่งอยู่ใกล้กับจุดที่คุณอยู่ตอนนี้) ไปรับซื้อมาจากอีกร้านที่อยู่ทางด้านในของตลาด (ซึ่งคุณต้องเดินเข้าไปอีกพอประมาณ) แน่แน่นอนครับว่า ราคาของส้มสายน้ำผึ้งของร้านหน้าตลาดที่อยู่ใกล้ คุณก็จะมีราคาที่แพงกว่าร้านที่อยู่ถัดเข้าไปด้านในพอสมควร ซึ่งให้จินตนาการต่อว่าราคาส่วนต่างนั้นคุ้มค่าที่จะทำให้คุณเลือกเดินเข้าไปซื้อที่ร้านด้านในที่ถูกกว่า **ทีนี้ผมขอถามอีกครั้งครับว่า คุณคิดว่า คุณจะเลือกซื้อกับร้านไหน**

คำตอบก็เป็นไปได้ทั้ง 2 ร้านอยู่ดีครับ บางคนมองว่าราคาที่จูงใจแบบนี้เดินเข้าไปอีกหน่อยคุ้มกว่าเยอะ ก็เลยอาจจะยอมเลือกเดินไปซื้อที่ร้านที่ไกลกว่าเพื่อจะได้ราคาถูกลงกว่า แต่สำหรับคนที่มีธุระต้องไปทำต่อ หรือวันนี้ดันใส่รองเท้าใหม่ที่กัดเท้าเอามาก ๆ ทำให้

‘ไม่อยากเดินเยอะ ก็อาจจะตอบว่าเลือกซื้อร้านที่ใกล้ไว้ก่อนดีกว่า

ที่นี้ผมมีข้อมูลพิเศษเพิ่มให้อีกชุดสำหรับคนที่เลือกเดินเข้าไปซื้อส้มสายน้ำผึ้งกับร้านด้านในที่ราคาถูกกว่า เนื่องจากช่วงเวลาที่คุณกำลังจะไปซื้อส้มเป็นช่วงเวลาที่เริ่มค้ำแล้ว ทำให้ร้านค้าต่างๆ ในตลาดด้านในทยอยปิดร้านกันไปเยอะแล้ว แน่نونว่า เมื่อคนเริ่มไม่พ่ลุกพ่ล่าน ก็เป็นช่วงเวลาที่เจ้าหนูตลาดตัวน้อยใหญ่มากมาย มาสังสรรค์กันโดยวิ่งพ่ล่านไปมากันทั่วเพื่อหาของกิน คุณยังจะเลือกเดินเข้าไปซื้อส้มกับร้านด้านในที่ราคาถูกกว่าอยู่ไหมครับ

แนนนอนว่า ถ้าคุณไม่กลัวหนู และส่วนต่างราคายังเป็นปัจจัยที่จูงใจคุณเอามากๆ ก็มีแนวโน้มที่คุณจะยืนยันคำตอบเดิม แต่สำหรับคนที่กลัวหนูเอามากๆ ก็อาจจะยอมไปซื้อส้มจากร้านที่แพงกว่า เพื่อหลีกเลี่ยงการพบเจอกับสิ่งมีชีวิตที่ไม่ได้อยากจะพบเจอ

เห็นไหมละครับว่า เมื่อมีข้อมูลมาให้พิจารณามากขึ้น การตัดสินใจก็อาจจะแตกต่างกันไปตามข้อมูล หรือบริบทที่เราได้รับรู้มา ทำให้สามารถตัดสินใจและวางแผนเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่เราต้องการ และยังเป็นการป้องกันและหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกด้วย

วิลเลียม เอ็ดเวิร์ดส เดมมิ่ง (William Edwards Deming) ผู้ที่ได้รับการขนานนามเอาไว้ว่าเป็นบิดาแห่งคุณภาพสมัยใหม่ ได้เคยกล่าวประโยคคลาสสิกเอาไว้ “Without DATA, you’re just another person with an OPINION” (หากปราศจากข้อมูล เราก็เป็นเพียงคนที่มีความคิดเห็น) ซึ่งเชื่อมโยงกับเรื่องการไปซื้อส้มสายน้ำผึ้งที่ผมเพิ่งชวนจินตนาการได้เป็นอย่างดี เพราะถ้าคุณไม่กลัวหนู และ

ส่วนต่างราคานั้นเป็นเงินที่โยอะสำหรับคุณ ผลลัพธ์ของการตัดสินใจที่ได้รับข้อมูลเพิ่มเข้ามาก็จะดีกว่าการใช้ความเชื่อและบอกว่าร้านไหนก็เหมือนกันนั่นเองครับ

และในชีวิตของคนเรามักจะมีความเชื่อ (Belief) หรือการรับรู้ (Perception) ที่อาจจะไม่ได้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น (Fact) อยู่มากมาย เช่น

ความเชื่อว่าการลดราคาจะช่วยดึงดูดให้ลูกค้าซื้อสินค้ามากขึ้น การออกนโยบายจำกัดรถบนท้องถนน เพื่อหวังว่าจะช่วยลดมลพิษในอากาศลงได้

จำนวนคู่แข่งในพื้นที่ที่มีมากจะทำให้รายได้ของบริษัทลดน้อยลง และอีกหลาย ๆ ความเชื่อที่จะเล่าให้ฟังในหนังสือเล่มนี้ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นความเชื่อที่อาจจะไม่ได้ถูกต้องเสมอไป!

นั่นหมายความว่า หากใช้เพียงความเชื่อ การรับรู้ ความคิดเห็น หรือประสบการณ์ในอดีตมาเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจ โดยปราศจากข้อมูลที่ถือว่าเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สำคัญมากในธุรกิจปัจจุบัน (จนมีคนเปรียบเทียบเปรยข้อมูลเอาไว้ว่าเป็นเสมือนกับน้ำมันที่สามารถนำไปทำประโยชน์ได้อย่างมากมาย) ก็มีโอกาสูงที่การตัดสินใจนั้นจะผิดพลาดได้ง่าย หรือผลลัพธ์ที่ได้ก็อาจจะไม่ได้เป็นไปอย่างที่ตั้งใจเอาไว้

แต่ข้อมูลเพียงอย่างเดียวก็ไม่สามารถนำมาสร้างมูลค่าให้องค์กรได้ทันที ก็เหมือนกับน้ำมันดิบที่เราต้องนำไปผ่านกระบวนการกลั่นออกมาเป็นน้ำมันประเภทต่าง ๆ เสียก่อน ถึงจะสามารถนำเอามาใช้ประโยชน์ได้ หรือบางครั้งการเลือกใช้ข้อมูลผิดก็อาจจะส่งผลเสียต่อการตัดสินใจได้เช่นเดียวกัน ก็เหมือนกับการเติมน้ำมันรถผิดประเภท

นั่นเองครับ สุดท้ายอาจจะถึงขั้นทำให้เครื่องยนต์พังได้เลย

โดยขั้นตอนการกลั่นข้อมูล และการเลือกข้อมูลให้ถูกต้องนั้น ก็ต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการหาข้อมูลให้เพียงพอต่อการตัดสินใจ การจัดเตรียมข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม ไปจนถึงการวิเคราะห์และสรุปผลออกมา เพื่อในที่สุดเราจะสามารถนำเอาข้อมูลที่กลั่นและตรวจสอบเรียบร้อยแล้วมาช่วยในการตัดสินใจของเราได้นั่นเองครับ

และแน่นอนว่าหนทางมักไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ กว่าที่จะไปถึงขั้นตอนในการตัดสินใจ และเป็นการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ก็มีอุปสรรคมากมายรออยู่ระหว่างทาง ไม่ว่าจะเป็นการตั้งเป้าหมายที่ไม่ชัดเจน หรือตั้งเป้าหมายกว้างจนเกินไป การมีข้อมูลที่ไม่เพียงพอในการไปสู่เป้าหมายที่เราต้องการ การวิเคราะห์ที่ผิดพลาดจากการถูกหลอกด้วยข้อมูล การมีอคติ (Bias) ที่ทำให้เกิดปัญหาในการสรุปผล ไปจนถึงการไม่มีเครื่องมือที่ดีพอที่จะมาช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นอุปสรรคชิ้นใหญ่ที่หลายคนมักเจอ หรือทำพลาดกันอยู่บ่อย ๆ

ดังนั้น ผมจึงตั้งใจเขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อที่จะพาคุณผู้อ่านเดินทางไปยังเส้นทางการตัดสินใจด้วยข้อมูล เพื่อหวังว่าจะช่วยให้คุณผู้อ่านมองเห็นกระบวนการ ปัญหา รวมไปถึงข้อแนะนำในการตัดสินใจผ่านข้อมูล และหวังว่าจะสามารถนำไปปรับใช้ในธุรกิจ การทำงาน หรือแม้แต่ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน บนแนวคิดที่ผมเรียกว่า **IPAD** ดังนี้

Identify Objective จะพูดถึงการระบุปัญหาหรือเป้าหมายของเรื่องที่เราต้องการจะตัดสินใจ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุดเลยก็ว่าได้ เพราะหากติดกระดุมผิดตั้งแต่เม็ดแรก เม็ดอื่น ๆ ก็จะผิดตามไปด้วย ส่วนนี้เลยจะมีการแทรกวิธีคิดเพื่อช่วยในการระบุเป้าหมายได้อย่างตรงจุด

Prepare Data จะบอกเล่าถึงความสำคัญของข้อมูลในยุคปัจจุบัน แนะนำวิธีการหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อให้เพียงพอ และการจัดเตรียมข้อมูลเบื้องต้นให้ถูกต้องเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

Analytics เมื่อข้อมูลพร้อมแล้ว เราจะวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างไรบ้าง และความผิดพลาดที่มักจะเกิดขึ้นในกระบวนการวิเคราะห์โดยทั่วไปเป็นอย่างไร เพื่อที่ผู้อ่านจะสามารถหลีกเลี่ยงความผิดพลาดเหล่านั้นได้ในอนาคต

Implication เมื่อวิเคราะห์ผลออกมาเรียบร้อยแล้ว เราจะมีวิธีประเมินหรือสรุปผลอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ และจะสามารถประเมินมูลค่าของวิธีการต่างๆ ได้อย่างไรบ้าง รวมถึงมีประเด็นไหนบ้างที่คนมักตกม้าตายตอนใกล้จบแบบนี้

Decision ในส่วนของการตัดสินใจ จะตัดสินใจอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ และมีเครื่องมือไหนบ้างที่สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจได้บ้าง

หนังสือเล่มนี้ไม่ได้เป็นหนังสือเชิงเทคนิค หรือสอนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล แต่เป็นหนังสือที่ตกผลึกมาจากประสบการณ์ทำงานจริงของผู้เขียนในการนำข้อมูลไปสร้างมูลค่าเพิ่มในทางธุรกิจ ถ้าคุณเป็นคนที่สนใจในเรื่องของการนำข้อมูลมาสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือช่วยในกระบวนการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่คุณต้องอ่านครับ

บทที่

1

ระบุสิ่งที่ต้องการ
ตัดสินใจ

เริ่มต้นจากการตั้งเป้าหมายที่จะตัดสินใจ

ถ้าคุณจะเดินทางไปยังสถานที่ใหม่ที่ยังไม่เคยไป หรือไม่ค่อยคุ้นทางสักเท่าไร ผมเชื่อว่า GPS หรือแผนที่นำทางบนโทรศัพท์มือถือเป็นตัวเลือกที่ทุกคนน่าจะเลือกใช้ แต่ก่อนที่จะตัวโปรแกรมมันจะนำทางให้กับเราได้ก็จำเป็นที่จะต้องระบุเป้าหมายที่เราจะไปเสียก่อนว่าปลายทางคืออะไร

การตัดสินใจก็เช่นเดียวกันครับ คุณจำเป็นจะต้องตั้งเป้าหมายให้ชัดเจนว่าอยากจะตัดสินใจทำอะไร และตัดสินใจทำสิ่งนั้นไปเพื่ออะไร เพราะทุกการตัดสินใจนั้นจะเริ่มมาจากการมีเป้าหมาย และการมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะหมายถึงการมีโฟกัสว่าคุณต้องการจะทำอะไร แก้ปัญหาที่ไหน หรือไปยังจุดใด ทำให้เวลาตัดสินใจจะไม่ฟุ้งไปมาหรือออกทะเลไปจนไกลนั่นเองครับ

ในชีวิตประจำวันของแต่ละคนล้วนแล้วแต่มีการตั้งเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ไม่ว่าจะเป็นการตั้งเป้าหมายว่าในช่วงวันหยุดยาวของปีนี้จะไปเที่ยวต่างประเทศแล้วโพสต์รูปสวย ๆ ลงโซเชียลมีเดีย หรือเก็บเงินเอาไว้แล้วนอนดูซีรีส์อยู่บ้าน

แม้แต่การตั้งเป้าหมายในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ (แต่สำคัญ) ที่ทำกันอยู่ทุกวัน ไม่ว่าจะเป็นการต้องตื่นขึ้นมาตอนเช้าแล้วตัดสินใจออกไปวิ่ง หรือการเลือกเมนูสำหรับอาหารมื้อค่ำ ก็ถือเป็นการตั้งเป้าหมายเพื่อตัดสินใจเช่นเดียวกันครับ

อาจจะมีคนตั้งคำถามว่าจริงหรือที่การตัดสินใจจำเป็นจะต้องมีการตั้งเป้าหมายทุกครั้ง เพราะบางครั้งการตัดสินใจของเราก็ไม่ได้